

Zümrüdden Akisler

A.M. Celal Şengör

Üniversite İlk 500'de Değilse Sorumlu Kim?

24 Haziran 2005 tarihli gazetelerde Sayın Başbakan'ın YÖK'ün kişiliğinde gene üniversitelere saldıran sözleri vardı. Bu sözler ne yazık ki gene her türlü terbiye ve akıl sınırlarını aşan sözlerdi ve sonraki günlerde daha da çirkinleşerek sürdü. Ancak bu sefer Sayın Başbakan kendisinin ve hükümetinin (ve kendilerinden önce gelen ancak düşünceleri kendilerinininkine benzeyen pek çok hükümetin) suçlarını da üniversiteye yüklemeye kalkıştı. Sözleri, bunları işiten veya okuyanlarda "insanda biraz sıkılma olmalı" düşüncelerinin uyanmasına neden oldu.

Tayyip Bey özetle, imam-hatip mezunlarının üniversiteye girmelerinin normal liselerinkinden zor olmasının tüm meslek liseleri öğrencilerini mağdur ettiğini (1) bunun "zulüm" olduğunu ve günün birinde mutlaka değişeceğini, buna şimdilik olanak vermeyen YÖK'ün, hiçbir üniversitesi dünyada ilk 500'ün içine giremeyen Türk üniversitelerinin bu perişan durumlarını düzeltmeye çalışmak yerine imam-hatipli öğrencileri mağdur etmekle uğraştığını söyledi. Dediğim gibi bu sözleri dinleyen veya okuyan akıllı başında insanlar "insanda biraz da sıkılma olmalı" diye düşünmüş olmalı:

Sayın başbakan ve hükümeti işbaşına gelir gelmez üniversitelerin bilim yapmasının temel mali kaynakları arasında olan bütçelerini hallaç pamuğu gibi attı, kadrolar resmen kilitlendi. Doktora veya master yapmak isteyen kıymetli pek çok öğrenci ne burs ne de kadro bulabildi. Tayyip Bey, iktidara geldiği andan itibaren gözünü, üniversitelerin araştırma kaynaklarından birini oluşturan TÜBİTAK'a dikti. Bu kurumun başında Avrupa Akademisi üyesi, dünyaca tanınan bir fizikçimiz vardı. Tayyip Bey'in hükümeti bu kıymetli bilim adamını iftiralarla yerinden etti, yerine kendi politik çevresine yakın olduğu bilinen ancak adını bilim âleminin duymadığı birisini Sayın Cumhurbaşkanı'nın muhalefetine rağmen atayıverdi. O kişi de eşini Türkiye'nin en önemli üniversite-dışı araştırma kurumunun başına atamakta hiçbir sakınca görmedi. Ondan sonra Tayyip Bey üniversitelerden esirgediği paraları fethelediği TÜBİTAK'ın emrine verdi. Bunu da halkına "bilim bütçesini arttırdık" şeklinde yansıttı.

PARANIN DAĞITIM KİSTASI NE?

Bu "operasyon" yalnız Türkiye içinde değil, tüm dünyada yankı uyandırdı, dünyanın en önde gelen bilim dergisi Nature, Tayyip Bey'in hükümetini "bilim bütçesini yürütmekle" suçlayan bir başlıkla bir haber yayımladı. Aynı makalede TÜBİTAK Bilim Kurulu üyesi Prof. Dr. **Şevket Ruacan** TÜBİTAK'a verilen büyük paranın dağıtımının hangi kıstaslara göre yapıldığından haberinin olmadığını söylüyordu. Tayyip Bey'in ataması buna alenî eksik ve yanlışlarda dolu bir cevap verdi.

Üniversiteleri ikide bir "YÖK Kanununu değiştireceğiz" nidalarıyla örseleyen, rektörlerinin haberi olmayan toplantılara gidip üniversite yönetimlerini hiçe sayan Tayyip Bey, bünyesinde Türkiye'nin en kıymetli bilim insanlarını toplamış ve kanunla belirtilen görevi hükümetlere danışmanlık yapmak olan Türkiye Bilimler Akademisi'ne tek bir kez bile danışmamıştır. Acaba

bilim insanlarından mı çekinmektedir? Bu kuruluşa "ilk beşyüze giren adamınız yok" eleştirisini yöneltmesi mümkün değildir. Bu kuruluşun üyesi olan bizler dünyanın da sayılı bilim kuruluşlarının üyeleriyiz, madalyalarının sahipleriyiz. Nerede Sayın Başbakan? Buyursun şu meslek liseleri işini bir de bizimle konuşsun. Ama asla konuşmamıştır.

GRAFİK YÜKSELİYOR

Yani Sayın Başbakan ve hükûmeti kanunun kendilerine emrettiğini yapmamıştır. Ama bu Tayyip Bey'in artık iyi tanıdığımız bir huyudur. TÜBİTAK hakkında aldığı yasa dışı kararları tersleyen mahkemeleri de dinlememiştir. Demokrasinin en temel kuralı olan yasa kontrolunda yaşam görüldüğü kadarıyla kendisine yabancı bir kavramdır. Bu nedenle yaptıklarını artık "demokrasi gereği" sözlerinin arkasına saklaması da mümkün değildir.

Evet üniversite istenilen başarıyı gösterebilmiş değildir. Ama grafik hızla yükselmektedir. Gerçekte mevcut gayritatminkâr durumun en önemli sorumlusu uzun yıllardır üniversiteye kalite kıstası koyma imkânını tanımayan bilgisiz ve görgüsüz hükûmet mensupları ve onların aldıkları akıl ve bilim karşıtı kararlara olumlu oy veren meclis üyeleridir. Bunun en son örneği AKP hükûmetinin üniversitelere rağmen çıkardığı ve üniversitede kalite tutturmayı imkânsızlaştıran af kanunudur. Bilim kurumlarının partizan kadrolaşma uğruna tahribi ve bu arada bilim insanlarının tahkiri, üniversitelerden kaçırılan bütçenin taraftara taksimi, üniversiteye kalite kıstası koyma imkânının verilmemesi... Böyle üniversite olur mu? Tabii ki olmaz. Bunun sorumlusu ise YÖK değil Tayyip Bey'dir. Yapılan iş de vatana ve insanlığa ihanetten başka bir şey değildir. Tayyip Bey bunu böyle bile!

(1) Bu iddianın gerçekten ne denli uzak olduğu pek çok kereler yazıldı. Muhterem dostum Sayın Oktay Ekşi Beyefendi 25 Haziran 2005 tarihli Hürriyet'teki başyazısında aynı şeyi tekrar ve çok doyurucu bir şekilde belgelediği için ben burada bu konuya ayrıca yer vermeyeceğim.